

FILM ANDRZEJA WAJDY

WAŁĘSA

CZŁOWIEK Z NADZIEI

PRZEWODNIK DLA NAUCZYCIELI

FILM ANDRZEJA WAJDY

WAŁĘSA

CZŁOWIEK Z NADZIEI

Zdobywca Oscara Andrzej Wajda przedstawia historię wielkich przemian, które przetoczyły się nie tylko przez zebrania partyjne, wiece i Okrągły Stół, ale także przez jedno z mieszkań na gdańskim osiedlu z wielkiej płyty. Reżyser wdzierając się w prywatność, nawet intymność związkowego przywódcy próbuje uchwycić fenomen przemiany prostego, skupionego na codzienności człowieka w charyzmatycznego przywódcę. To opowieść o mężu, ojcu, prostym robotniku, który wyzwolił ukryte w sercach milionów ludzi marzenie o wolności.

Kontrowersyjny, niepozbawiony słabości, wyśmiewany i podziwiany. Kim jest Lech Wałęsa? Historia transformacji to także historia jego żony Danuty i ich rodziny, która miała wieść zwyczajne życie, a została wtłoczona w sam środek dziejowych wydarzeń.

Po „Człowieku z marmuru” i „Człowieku z żelaza” film zamyka tryptyk, w którego centrum jest człowiek podejmujący walkę z niesprawiedliwością. „Wałęsa. Człowiek z nadziei” to opowieść o czasie, w którym walka ta zwiastowała zmiany w całej Europie i pozwalała odważnie spojrzeć w przyszłość. To historia człowieka, który nie tracił nadziei.

Scenariusz do filmu Wajdy napisał Janusz Głowacki, autorem zdjęć jest Paweł Edelman, a wystąpili w nim wybitni aktorzy: w rolach głównych Robert Więckiewicz i Agnieszka Grochowska oraz Maciej Stuhr, Mirosław Baka i Cezary Kosiński.

FILM ANDRZEJA WAJDY

WAŁĘSA

CZŁOWIEK Z NADZIEI

Gdziekolwiek na świecie zapytać przechodnia o Polskę, jest olbrzymią szansą, że w odpowiedzi usłyszymy o Janie Pawle II, Lechu Wałęsie i „Solidarności”. O nich uczniowie uczą się w szkołach wielu, nawet odległych, państw. Profesor Adam Suchoński z Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu przeanalizował zawartość podręczników szkolnych blisko 80 krajów. Okazało się, że najczęściej wymieniani w nich Polacy to właśnie Lech Wałęsa i Karol Wojtyła. Zdarza się, że wzmianka o NSZZ „Solidarność” i jej przywódcy jest pierwszą informacją o Polsce, jaka w ogóle się tam pojawia (np. w Tunezji). Biogramy najśłynniejszego polskiego działacza związkowego znalazły się w podręcznikach 63 krajów obok życiorysów kilkunastu wielkich światowych osobistości.

Lech Wałęsa to dla wielu ludzi symbol pozytywnych zmian, jakie zaszły w naszym kraju, a nawet w tej części Europy. Niektórzy jednak tego entuzjazmu nie podzielają. Trzeba przyznać, że wciąż wywołuje silne emocje zarówno po jednej, jak i drugiej stronie. Stworzyć film o takiej postaci to nie lada wyzwanie. Ale można też zapytać, dlaczego powstał dopiero teraz. Z pewnością trudno wyobrazić sobie nauczanie historii bez lekcji poświęconej Lechowi Wałęsie, a jego filmowa biografia może nam w tym pomóc.

Warto przybliżyć młodym ludziom sylwetkę jednego z najważniejszych polskich polityków także ze względu na rzadko spotykaną karierę – od robotnika do prezydenta kraju Europy Środkowej i laureata Pokojowej Nagrody Nobla.

Poniżej przedstawiono dziesięć scenariuszy zajęć inspirowanych filmem w reżyserii Andrzeja Wajdy pt. „Wałęsa. Człowiek z nadziei”. Na lekcjach historii mogą one zostać wykorzystane właściwie tylko w szkołach ponadgimnazjalnych,

ponieważ zgodnie z nową podstawą programową treści związane z dziejami Polski po I wojnie światowej są teraz omawiane na tym etapie edukacji. Jednak materiały zostały opracowane w taki sposób, aby przede wszystkim mogły posłużyć do prowadzenia godzin wychowawczych, i to nie tylko w liceach czy technikach. Zaproponowano w nich spojrzenie na Lecha Wałęsę jako człowieka, któremu przyszło działać w niezwykle okolicznościach i któremu udało się odnieść sukces. Przy rozpracowywaniu każdego tematu zajęć poruszane są kwestie związane z przekonaniami i wartościami, cechami charakteru, postawami, reakcjami na zmiany, rozwojem osobistym, relacjami z innymi. Przedstawione pomysły na lekcje można zrealizować także w gimnazjach, a w odpowiednio zmodyfikowanej formie również w szkołach podstawowych.

Celem zajęć prowadzonych według podanych scenariuszy jest nie tylko przedstawienie samego filmu, jego głównego bohatera oraz ważnego okresu w historii Polski. Postać Lecha Wałęsy staje się punktem wyjścia do refleksji uczniów nad ich własnymi wyborami, przekonaniami, celami, postawami i relacjami łączącymi ich z innymi ludźmi.

Materiały przygotowane są w jednolitej konwencji pytań adresowanych do uczniów, co ważne – pytań, na które nie ma „jedynej słusznej odpowiedzi”. W ten sposób chciałem skłonić młodych ludzi do samodzielnego myślenia i próby sformułowania własnych odpowiedzi. Otwarta dyskusja pozwala też uczniom skonfrontować różne opinie o bohaterze filmu – zarówno wynikające z osobistych przemyśleń, jak i te będące powtórzeniem obiegowych opinii, np. usłyszanych w domu lub przeczytanych w Internecie.

Warunkiem powodzenia zajęć prowadzonych w sugerowanej formie jest stworzenie sprzyjającej atmosfery, w której uczniowie dzielący się swoimi przemyśleniami nie będą się obawiali krytyki ani ze strony kolegów, ani nauczyciela. Prowadzący powinien ustalić zasady obowiązujące podczas dyskusji i dbać o ich przestrzeganie. Wskazane jest, aby powstrzymać się od ocen i nadmiernych wyjaśnień, zostawiając uczniom przestrzeń do wymiany opinii i polemik.

Artur Brzeziński
Centrum Projektów Edukacyjnych Rozwojowych

TEMAT I

Ile Wałęsy jest w filmie „Wałęsa. Człowiek z nadziei”?

Zajęcia pomogą zrozumieć uczniom, że film jest pewną wizją rzeczywistości, która wynika z dokonanego przez jego twórców wyboru wydarzeń, postaci i sposobu ich pokazania. Zastanowią się oni nad alternatywnymi sposobami kreacji głównego bohatera i możliwością różnych interpretacji przedstawionej historii.

PRZED
OBEJRZENIEM
FILMU

Poproś, aby uczniowie sporządzili listę pięciu ważnych wydarzeń z ich życia, które miały miejsce w ciągu ostatniego miesiąca (pół roku, roku). Lista powinna mieć formę poniższej tabeli.

Wydarzenie	Moja opinia o zachowaniu w tej sytuacji
1. Dostałem 5 z ostatniej klasówki. W domu pochwalono mnie za to.	Udało mi się; trochę wiedziałem, trochę strzelałem, trochę ściągnąłem. Nie jestem z tego powodu z siebie zadowolony. Na szczęście to tylko jedna z wielu klasówek. Jeszcze zasłużę uczciwie na pochwałę.
2. ...	

Zapytaj uczniów:

- Czy gdyby tę listę sporządzali wasi rodzice, zawierałaby te same fakty i opinie o waszym zachowaniu?
- Jak mogłyby być różnice?
- Z czego mogłyby wynikać?

Omów z uczniami ich propozycje. Zapytaj:

- Jakie wnioski wynikają z porównania różnych punktów widzenia?

Zwróć uwagę, że także w przypadku opisu postaci historycznych spotykamy się z selekcją faktów z ich życia i odmiennymi, czasem skrajnie różnymi, interpretacjami tych samych wydarzeń.

ZAPROPONUJ
UCZNIOM
OBEJRZENIE FILMU
ANDRZEJA WAJDY
„WAŁĘSA.
CZŁOWIEK
Z NADZIEI”

W czasie seansu zadaniem uczniów będzie zwrócenie uwagi na sposób przedstawienia wydarzeń z życia głównego bohatera.

PO
OBEJRZENIU
FILMU

Poleć, aby uczniowie wymienili fakty z życia Wałęsy pokazane w filmie. Na tablicy wpisz je do pierwszej kolumny tabeli. Następnie zaproponuj, aby uczniowie wybrali 2-3 wydarzenia, które zrobiły na nich szczególne wrażenie (pozostałe zetrzyj). Zapytaj:

- Jak w tych sytuacjach został przedstawiony Wałęsa? Co mówił? Jak się zachowywał? Co mógł wówczas przeżywać?

Odpowiedzi uczniów wpisz do drugiej kolumny tabeli. Następnie zapytaj:

- Co sądzicie o zachowaniu bohatera? Dlaczego?

Opinie uczniów wpisz do trzeciej kolumny tabeli. Zapytaj uczniów:

- Co myślicie o filmowym Wałęsie?
- Jakie zmiany w filmie mogłyby spowodować, że zmienilibyście zdanie o tej postaci?

Zwróć uwagę, że inni twórcy mogliby wybrać inne fakty z życia przywódcy „Solidarności”, pokazać je w odmienny sposób (np. poprzez grę aktorską) i skłonić widzów do nowych interpretacji. Zapytaj:

- Jakie wnioski możecie z tego wyciągnąć?

ZADANIE
DOMOWE

Zadaniem domowym uczniów może być wybranie kolejnych trzech wydarzeń z życia Wałęsy, zaproponowanie innego sposobu ich przedstawienia oraz wskazanie, jakie mogłoby to wywrzeć wrażenie na widzach.

Wydarzenie	Jak zostało zaprezentowane?	Nasze opinie o zachowaniu bohatera
Aresztowanie Wałęsy	...	...
...		

TEMAT II

Wałęsa jako człowiek sukcesu

Zajęcia pomogą uczniom zrozumieć, że film jest pewną wizją rzeczywistości, która wynika z dokonanego przez jego twórców wyboru wydarzeń, postaci i sposobu ich pokazania. Zastanowią się oni nad alternatywnymi sposobami kreacji głównego bohatera i możliwością różnych interpretacji przedstawionej historii.

**PRZED
OBEJRZENIEM
FILMU**

Zapytaj uczniów:

- *Co dla was znaczy określenie „człowiek sukcesu”?*
- *Czy moglibyście wymienić osoby, które można określić tym mianem? Co udało im się osiągnąć?*
- *Co miało wpływ na to, że im się powiodło?*
- *Na ile odniesienie sukcesu wynikało z ich cech charakteru, a na ile wynikało z okoliczności zewnętrznych?*

Wskazane przez uczniów czynniki, od których zależy powodzenie w życiu, zapisz na tablicy. Podkreśl te, które dotyczyły cech, umiejętności i przekonań wymienianych postaci. Zwróć uwagę, że istnieje wiele różnych teorii wyjaśniających, dlaczego jednym ludziom udaje się osiągnąć sukces, a innym nie. Jedną z nich, nazywaną trójkątem sukcesu, głosi, że powodzenie zależy od tego:

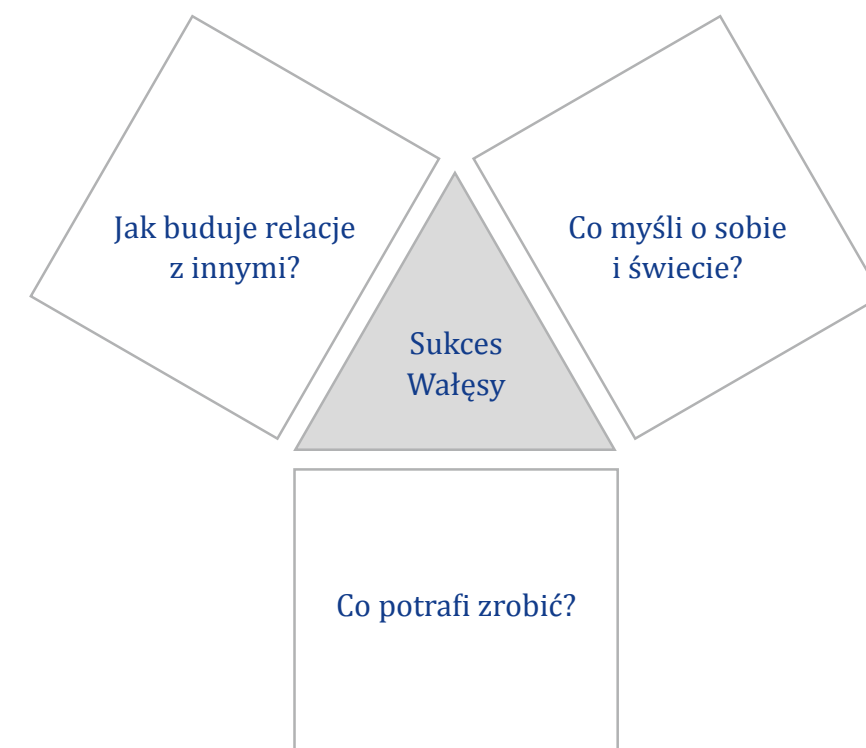
- co i jak potrafimy robić (np. tworzyć gry komputerowe czy obsługiwać klientów w sklepie),
- jak się komunikujemy i nawiązujemy relacje z innymi ludźmi (czy potrafimy ich zrozumieć, wyrazić swoje myśli i uczucia, współpracować, rozwiązywać konflikty),
- jakie mamy przekonania na swój temat i otaczającej rzeczywistości (czy wierzymy w to, że nam się uda, że jesteśmy wytrwali, że wszystko zależy od nas, a nie od przypadku czy woli innych ludzi).

**ZAPROPONUJ
UCZNIOM
OBEJRZENIE FILMU
ANDRZEJA WAJDY
„WAŁĘSA.
CZŁOWIEK
Z NADZIEI”**

W czasie seansu zadaniem uczniów będzie zwrócenie uwagi na cechy i umiejętności głównego bohatera, relacje z innymi ludźmi oraz jego przekonania na temat siebie i świata.

**PO
OBEJRZENIU
FILMU**

Zapytaj uczniów o ich spostrzeżenia i wpisz je do schematu:

Zaproponuj uczniom dyskusję wokół odpowiedzi na pytania:

- *Czego, waszym zdaniem, warto nauczyć się od bohatera filmu?*
- *Jakie to może przynieść wam korzyści?*

Na zakończenie zajęć zapytaj:

- *Jakie wnioski dla siebie wyciągnęliście z filmu i tej dyskusji?*

Niech uczniowie tylko wyrażą swoje uwagi – bez komentarzy ze strony innych.

**ZADANIE
DOMOWE**

W domu każdy z uczniów może narysować trójkąt sukcesu, w który wpisze umiejętności, przekonania oraz kompetencje społeczne, które pomagają w osiągnięciu sukcesu.

TEMAT III

Wałęsa wobec zmian, zmiany w Wałęsie

Na zajęciach uczniowie zastanowią się nad znaczeniem zmian w życiu człowieka. Podstawą do tych rozważań będą pokazane w filmie Andrzeja Wajdy przemiany w życiu Lecha Wałęsy i w nim samym.

Biurowo Prasowe
Episkopatu Polski
podało do wiadomości,
że:

- 1. Karanie Prymasa Polski
wygłoszone w dniu 26 X m
na Jasnę Górę
zostało
znieważone
przez Polaków
2. Tekst karania tego w sprawie
nie został antycypowany
3. Sprowadzenie to
zostało dokonane
bez wiedzy i zgody
Kardynała Prymasa
Polski.

**PRZED
OBEJRZENIEM
FILMU**

Zwróć uwagę, że nasze życie zmienia się nieustannie, nie wszyscy jednak reagują tak samo na to, co nas spotyka nowego. Zaproponuj, aby uczniowie w parach spróbowali odpowiedzieć na następujące pytania:

- *Co ważnego zmieniło się ostatnio w waszym życiu?*
- *Z jakiego powodu doszło do tej zmiany?*
- *Co pomyśleliście, gdy dowiedzieliście się o tej zmianie? Co czuliście?*
- *Jak zareagowaliście?*
- *Jakie były konsekwencje tej zmiany?*

Poproś, aby uczniowie podali przykłady zmian, o których rozmawiali, i omówili ich przyczyny oraz uczucia, myśli i reakcje z nimi związane. Propozycje uczniów zapisz na tablicy w postaci mapy pojęć.

Zapytaj uczniów:

- *Co sądzicie o znaczeniu zmian w rozwoju człowieka?*
- *Jakie wiążą się z nimi szanse? Jakie zagrożenia?*

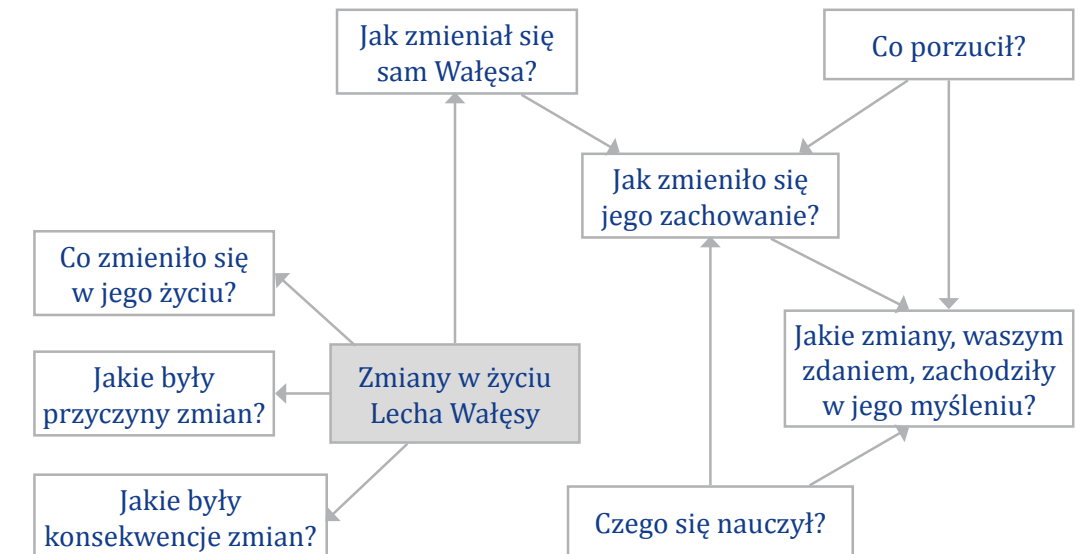
Zwróć uwagę, jak bardzo odmienne mogą być historie różnych ludzi. W życiu niektórych niewiele się zmienia (np. stałe miejsce zamieszkania, zawód taki sam jak np. ojca, ustalony tryb życia itd.). W życiu innych zaś zmiany są fundamentalne, czego najlepszym przykładem są losy Lecha Wałęsy.

**ZAPROPONUJ
UCZNIOM
OBEJRZENIE FILMU
ANDRZEJA WAJDY
„WAŁĘSA.
CZŁOWIEK
Z NADZIEI”**

W czasie seansu zadaniem uczniów będzie śledzenie dynamiki zmian w życiu głównego bohatera, ich przyczyn i konsekwencji oraz jego reakcji wobec nowych okoliczności.

**PO
OBEJRZENIU
FILMU**

Wspólnie z uczniami, rozmawiając o tym, co przeżył Lech Wałęsa, uzupełnij schemat (możesz także powielić go na kartkach i polecić uczniom pracującym w zespołach przygotowanie podobnych schematów i dopiero potem sporządzić jeden wspólny).

W ostatniej części zajęć przedyskutuj z uczniami ich odpowiedzi na pytania:

- *Jaka jest wasza opinia na temat tego, co się stało w życiu Lecha Wałęsy?*
- *Co sądzicie o zmianach, jakim uległ?*
- *Jak oceniacie jego zdolność do zmiany?*
- *Co warto, a czego nie warto uczyć się od Wałęsy pokazanego w filmie? Dlaczego?*

**ZADANIE
DOMOWE**

W domu uczniowie mogą napisać pracę, w której odpowiedzą na pytania:

Kim mógłbym być w przyszłości? Kim chcę być? Co mogę zrobić, aby to osiągnąć? Co uzyskam, jeśli to osiągnę?

TEMAT IV

Lech Wałęsa jako przywódca

Podczas zajęć uczniowie zastanowią się, jakie cechy i umiejętności sprawiają, że niektórzy ludzie zajmują pozycję lidera w grupie. Przyjrzą się też Lechowi Wałęsie jako przywódcy.

**PRZED
OBEJRZENIEM
FILMU**

Poproś uczniów, aby podali wszystkie skojarzenia z pojęciem przywódcy (lidera). Zapisz je na tablicy. Zapytaj:

- Jakich przywódców (liderów), historycznych i współczesnych, możecie wskazać?

Poleć, aby uczniowie, pracując w parach, spróbowali odpowiedzieć na pytanie:

- Jakie cechy charakteru i umiejętności wyróżniają lidera?

Następnie poproś uczniów, aby przedstawili swoje pomysły na forum klasy. Zapisz je na tablicy.

Wyjaśnij, że Daniel Goleman, wybitny psycholog, wskazał m.in. następujące cechy dobrego lidera:

1. Widzi pełen obraz skomplikowanej sytuacji.
2. Potrafi zachować spokój w stresujących sytuacjach.
3. Jest pragmatyczny. Wyznacza sobie i innym ambitne, lecz możliwe do osiągnięcia cele. Potrafi ocenić ryzyko i uwzględnić je w określaniu celów.
4. Jest optymistą. Widzi zwykle szanse, a nie zagrożenia.
5. Ma wysoką zdolność przystosowywania się do zmieniających się warunków.
6. Potrafi rozpoznać emocje innych ludzi i dzięki temu dochodzi z nimi do porozumienia.
7. Umie współpracować z innymi ludźmi. Jest zwykle szczery z nimi.
8. Potrafi przekazać swoje wizje oraz przekonać do nich innych. To sprawia, że ludzie podążają za nim.

Porównaj model Golemana z propozycjami uczniów. Poleć, aby stworzyli jedną wspólną listę cech i umiejętności, które, ich zdaniem, powinien posiadać lider.

**ZAPROPONUJ
UCZNIOM
OBEJRZENIE FILMU
ANDRZEJA WAJDY
„WAŁĘSA.
CZŁOWIEK
Z NADZIEI”**

W czasie seansu zadaniem uczniów będzie sprawdzenie, czy bohater filmu posiada wskazane przez nich na lekcji cechy i umiejętności. Uczniowie powinni też zwrócić uwagę na aspekty, których nie uwzględnili, tworząc charakterystykę lidera.

**PO
OBEJRZENIU
FILMU**

Poproś uczniów o przedstawienie ich spostrzeżeń na temat Lecha Wałęsy jako lidera. Zapytaj:

- W jakim stopniu wasze intuicje znalazły odzwierciedlenie w filmowym przedstawieniu postaci Wałęsy?
- Co was zaskoczyło?
- Których cech i umiejętności lidera nie dostrzeżliście w filmowej postaci?
- Co zobaczyliście innego?

Omów ich uwagi i poproś uczniów, aby uzupełnili tabelę:

Lech Wałęsa jako lider	
Cechy	Umiejętności
...	...
...	...
...	...

Zaproponuj uczniom dyskusję wokół odpowiedzi na pytania:

- Jakim przywódcą był, waszym zdaniem, Lech Wałęsa? Dlaczego?
- Co z tego wynika dla was?

Na zakończenie zajęć poproś, aby uczniowie odpowiedzieli na pytanie:

- Gdybyście chcieli w przyszłości zostać liderem, to jak możecie się do tej roli przygotować?

TEMAT V

Lech Wałęsa wśród wielkich Polaków i Polek

Podczas zajęć uczniowie zastanowią się, kogo można nazwać wielkim Polakiem. Odpowiedzą na pytanie czy współzałożyciel „Solidarności” zasłużył na to miano, a jeśli tak to dlaczego.

Szukając argumentów za i przeciw, będą musieli określić swój stosunek do jednego z najważniejszych polskich polityków.

**PRZED
OBEJRZENIEM
FILMU**

Zapytaj uczniów:

- *Jakich znacie wielkich Polaków i Polki?*

Uczniowie mogą wskazywać postaci bez żadnych ograniczeń: historyczne, współczesne, polityków, naukowców, artystów itd. Ich propozycje zapisz na tablicy. Następnie przeprowadź w klasie głosowanie, w którym uczniowie wybiorą dziesięć osobistości najbardziej zasługujących na zaliczenie ich do grona wielkich Polaków. Zapytaj:

- *Co miało wpływ na wasz wybór?*
- *Jakimi kryteriami kierowaliście się, wskazując te postaci?*

Zaproponowane przez uczniów kryteria zapisz na tablicy. Zapytaj:

- *Jak wyglądałoby wasze zestawienie zasłużonych postaci, gdybyśmy zmodyfikowali kryteria wyboru?*

Poproś o podanie przykładu takiej zmiany. Wyjaśnij, że można kierować się wieloma kryteriami, np. mogą być to laureaci Nagrody Nobla, znani na świecie artyści, naukowcy, dowódcy, politycy, którym przypisuje się znaczący wpływ na losy Polski i świata. Za przykład może posłużyć publikacja „Wielcy Polacy” wydawnictwa Carta Blanca. W rozdziale „Wielcy duchem i umysłem” można znaleźć biogramy Mikołaja Kopernika, Stanisława Staszica, Fryderyka Chopina, Stanisława Moniuszki, Ignacego Jana Paderewskiego, Marii Skłodowskiej-Curie, Jana Pawła II, Krzysztofa Pendereckiego i Lecha Wałęsy.

Możesz poprosić, aby uczniowie przypomnieli, czego dokonały wymienione osoby. Zapytaj:

- *Czego trzeba dokonać, aby zostać uznanym za wielkiego Polaka lub Polkę?*
- *Jakimi cechami charakteryzuje się osoba zasługująca na to miano?*

Omów z uczniami ich propozycje. Następnie poleć, aby każdy napisał dokończenie zdania: *Uznany za wielkiego Polaka lub Polkę może zostać ten, kto...* Poproś, aby wybrani uczniowie odczytali swoje wypowiedzi.

**ZAPROPONUJ
UCZNIOM
OBEJRZENIE FILMU
ANDRZEJA WAJDY
„WAŁĘSA.
CZŁOWIEK
Z NADZIEI”**

W czasie seansu zadaniem uczniów będzie zastanowienie się, czy ich zdaniem dokonania bohatera filmu oraz jego cechy pozwalają zaliczyć go do grona wielkich Polaków.

**PO
OBEJRZENIU
FILMU**

Zaproponuj uczniom dyskusję wokół odpowiedzi na pytania:

- *Czy filmowy Lech Wałęsa spełnia wskazane przez was kryteria, aby móc uznać go za wielkiego Polaka?*
- *Co przemawia za włączeniem bohatera do grupy wielkich Polaków?*
- *Co przemawia przeciw?*

Celem dyskusji jest wyrażenie własnej opinii przez uczniów i zastanowienie się nad argumentami innych osób. Nie chodzi tu o kateryczne rozstrzygnięcie, czy Wałęsa jest lub nie jest wielkim Polakiem.

Zwróć uwagę, że obraz Lecha Wałęsy w filmie jest wyrazem przekonań i umiejętności twórców filmu, a nie wiernym odtworzeniem cech przywódcy „Solidarności”.

**ZADANIE
DOMOWE**

Poproś, aby uczniowie w domu zapoznali się z biografią Lecha Wałęsy oraz opiniami na jego temat. Na tej podstawie niech napiszą pracę, w której wyjaśniają, czy ich zdaniem Lech Wałęsa zasługuje, czy nie na miano wielkiego Polaka.

TEMAT VI

Świat Lecha Wałęsy

Podczas zajęć uczniowie przyjrzą się zależnościom między sferą wewnętrzną i zewnętrzną człowieka, jego wizerunkiem i przekonaniami, celami, do których dąży, wartościami, które wyznaje. Podejmą także próbę zrozumienia świata wewnętrznych przeżyć Lecha Wałęsy granego przez Roberta Więckiewicza w filmie Andrzeja Wajdy.

**PRZED
OBEJRZENIEM
FILMU**

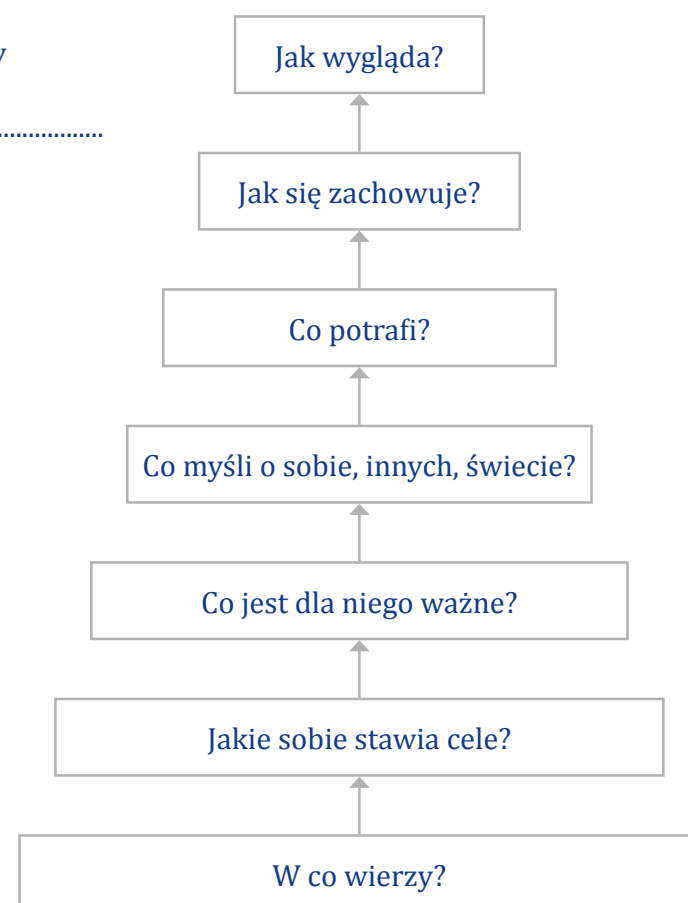
Na początku zajęć zapytaj uczniów:

- *Co wiecie o swoich przyjaciółach?* (Wyjaśnij, że chodzi np. o to, co lubią, jakie mają przekonania, w co wierzą, czym się interesują itp.)
- *Jaki to ma wpływ na wasze relacje z nimi?*

Zwróć uwagę, że mamy ograniczone możliwości poznania innych ludzi. Możemy tylko obserwować ich postępowanie i polegać na tym, co nam komunikują. Nie wiemy jednak, co się w nich naprawdę dzieje. Na podstawie obserwacji oraz swoich doświadczeń tworzymy własne wyobrażenie o ich przeżyciach – myślach i uczuciach, a to właśnie one decydują o zachowaniu. Nie bez przyczyny porównuje się świat każdego człowieka do góry lodowej – na powierzchni widzimy czyny i słowa, a to, co nimi kieruje, jest ukryte. Przedstaw uczniom poniższy schemat.

Mój znajomy

.....

Wyjaśnij, że pytanie „Co myśli o sobie, innych, świecie?” dotyczy przekonań na temat rzeczywistości, np. „Tylko ciężka praca prowadzi do sukcesu” (o świecie), „Mam talent do przekonywania innych” (o sobie), „Ludziom można ufać” (o innych). Poleć, aby każdy z uczniów narysował taki schemat (możesz także wcześniej powielić go i rozdać karty do uzupełnienia) i za jego pomocą opisał wybraną osobę.

Po zakończeniu pracy uczniów zapytaj:

- *Co było dla was łatwe podczas wykonywania tego zadania?*
- *Jakie napotkaliście trudności?*
- *Jakie macie refleksje po stworzeniu krótkiej charakterystyki wybranej osoby?*
- *Do czego może być potrzebne sporządzenie takiej charakterystyki?*

Omów ich odpowiedzi.

**ZAPROPONUJ
UCZNIOM
OBEJRZENIE FILMU
ANDRZEJA WAJDY
„WAŁĘSA.
CZŁOWIEK
Z NADZIEI”**

W czasie seansu zadaniem uczniów będzie spojrzenie na głównego bohatera przez pryzmat pytań zawartych w schemacie, który został wykorzystany podczas lekcji.

Możesz podzielić uczniów na zespoły, które zajmą się poszczególnymi aspektami: zespół I – wygląd i zachowanie Wałęsy, zespół II – jego umiejętności, zespół III – przekonania na temat siebie, innych, świata, zespół IV – wartości, cele i to, w co wierzy.

**PO
OBEJRZENIU
FILMU**

Zapytaj uczniów o spostrzeżenia i poproś o wpisanie ich do narysowanej na tablicy tabeli:

Lech Wałęsa w filmie Andrzeja Wajdy		Uwagi
Jak wygląda?		
Jak się zachowuje?		
Co potrafi?		
Co mówi o sobie, innych, świecie?		
Co jest dla niego ważne?		
Jakie stawia sobie cele?		
W co wierzy?		

Poproś o wpisanie w kolumnie „Uwagi” spostrzeżeń, które uczniowie uznali za istotne np. „Jego wygląd się zmieniał”, „Nabywał nowe umiejętności”.

Po zakończeniu tego zadania zapytaj uczniów:

- *Co sądzą o postaci Lecha Wałęsy pokazanej w filmie Andrzeja Wajdy?*
- *Czego warto się od niej nauczyć? Czego nie warto naśladować?*

**ZADANIE
DOMOWE**

W ramach pracy domowej uczniowie mogą sporządzić identyczne tabele, w których scharakteryzują samych siebie.

TEMAT VII

Film o Wałęsie

Zajęcia te najlepiej przeprowadzić w pracowni komputerowej. Uczniowie, pracując w zespołach, przyjrzą się poszczególnym elementom filmu „Wałęsa. Człowiek z nadziei”, a po projekcji ocenią je i podzielą się swoją opinią.

**PRZED
OBEJRZENIEM
FILMU**

Zapytaj uczniów:

- *Jakie elementy tworzą film?*

Odpowiedzi zapisz na tablicy. Następnie wyjaśnij, że wkrótce obejrzą film Andrzeja Wajdy „Wałęsa. Człowiek z nadziei”. Aby przygotować się do bardziej świadomego oglądania filmu, uczniowie wykonają kilka zadań, które im to ułatwią.

Podziel uczniów na sześć zespołów. Wyjaśnij, że zadaniem każdego z nich jest przygotowanie odpowiedzi na wskazane poniżej pytania. Pomocnych informacji uczniowie mogą szukać w Internecie, korzystając z przeglądarek i serwisów filmowych, np. Filmweb, Stopklatka.

1. HISTORIA (scenariusz): – Na czym polega praca scenarzysty? – Kto jest autorem tej historii? – Do jakich innych filmów pisał scenariusze? – Kiedy i gdzie toczy się akcja? – Jakie są główne postaci? – O czym, waszym zdaniem powinna być to historia (np. o walce, wytrwałości, współpracy)?	2. AKTORZY: – Na czym polega praca aktora? – Co to znaczy być dobrym aktorem? – Kto gra główne role? – W jakich filmach wcześniej występowali ci aktorzy? – Jak oceniane są ich dokonania? – Czy dobrze odegrali swoje role?
3. MUZYKA, DŹWIĘK: – Jaką rolę w filmie odgrywa muzyka? – Kto jest autorem muzyki? – Do jakich innych filmów przygotowywał wcześniej muzykę? – Jak oceniane są jego dokonania? – Jaka muzyka, waszym zdaniem, byłaby najlepsza do tego filmu?	4. SCENOGRAFIA: – Czym się zajmuje scenarzysta? – Kto jest autorem scenografii? – Do jakich innych filmów przygotowywał scenografię? – Jak oceniane są jego dokonania? – Jakie elementy scenografii chcielibyście zobaczyć w tym filmie?
5. ZDJĘCIA: – Na czym polega praca operatora filmowego? – Kto jest autorem zdjęć do filmu? – W tworzeniu jakich innych filmów uczestniczył ten operator? – Jak oceniane są jego dokonania? – Jakie zdjęcia chcielibyście zobaczyć w tym filmie?	6. REŻYSERIA: – Na czym polega praca reżysera? – Czym się różni dzieło dobrego reżysera od przeciętnego? – Kto jest reżyserem tego filmu? – Jakie inne filmy reżyserował? – Jak oceniane są jego dokonania? – Jak, waszym zdaniem, warto ten film wyreżyserować? Jakie wrażenie powinien wywrzeć na widzach?

Po zakończeniu pracy zespołów poproś o przedstawienie w maksymalnie dziesięciu zdaniach odpowiedzi na powyższe pytania.

**ZAPROPONUJ
UCZNIOM
OBEJRZENIE
FILMU ANDRZEJA
WAJDY „WAŁĘSA.
CZŁOWIEK
Z NADZIEI”**

W czasie seansu zadaniem uczniów z poszczególnych zespołów będzie ocena, w jakim stopniu spełniły się ich oczekiwania wobec filmu.

**PO
OBEJRZENIU
FILMU**

Poleć, aby każdy zespół przygotował i przedstawił wyjaśnienia:

- *W jakim stopniu spełniły się wasze oczekiwania?*
- *Czego wam zabrakło?*
- *Czego się nie spodziewaliście?*
- *Co szczególnie wam się podobało?*
- *Co warto by, waszym zdaniem, zrobić inaczej?*

Przedyskutuj z uczniami odpowiedzi na pytania:

- *Co sądzicie o filmie „Wałęsa. Człowiek z nadziei”?*
- *Czy jest on wart polecenia?*
- *Co za tym przemawia?*

**ZADANIE
DOMOWE**

W ramach pracy domowej uczniowie pracujący w zespołach mogą się zastanowić, jak wyglądałby film o Wałęsie, gdyby np. powstał za granicą z udziałem innych twórców i innej obsady.

TEMAT VIII

Żona przywódcy

Podczas zajęć uczniowie zwrócą uwagę na miejsce kobiet i mężczyzn w historiografii i współczesnej publicystyce (to, jak obie płcie są przedstawiane). Zastanowią się także, jaki udział mogą mieć najbliżsi w wielkich dokonaniach zasłużonych postaci.

**PRZED
OBEJRZENIEM
FILMU**

Wyjaśnij, że zadaniem uczniów na początku zajęć jest wykonanie w ciszy – bez pytań i uwag – dwóch poleceń.

Poproś, aby wszyscy uczniowie i uczennice wypisali na kartkach po dziesięć znanych im postaci (historycznych i współczesnych) przywódców lub przywódczyń (użyj właśnie takiego sformułowania) – polityków, dowódców, liderów społecznych itd. Następnie poleć, aby uczniowie obok nazwisk przywódców lub przywódczyń wpisali imiona i nazwiska ich partnerów lub partnerek życiowych (żon/mężów).

Po zakończeniu pracy poproś kilka osób o odczytanie ich list. Następnie zapytaj uczniów:

- *Jakie uwagi nasunęły się wam po sporządzeniu listy przywódców lub przywódczyń i ich partnerów/partnerek życiowych?*
- *Ile na listach pojawiło się kobiet?*
- *W ilu przypadkach udało się wam wskazać partnerki życiowe mężczyzn przywódców?*
- *Co może być przyczyną zaobserwowanych przez was prawidłowości? (Prawdopodobnie na listach uczniowskich będzie zdecydowanie więcej mężczyzn niż kobiet i uczniowie nie będą nic wiedzieli o ich partnerkach życiowych)*

Zwróć uwagę, że w podręcznikach do historii jest mowa przede wszystkim o dokonaniach mężczyzn. We współczesnym świecie obecność kobiet odgrywających istotną rolę w państwach i społeczeństwach jest znacznie bardziej widoczna. Wynika to m.in. z emancypacji kobiet. Bez względu na to, jaki punkt widzenia przyjmują historycy lub publicyści, nie można twierdzić, że postęp cywilizacyjny jest zasługą tylko aktywności mężczyzn.

Wyjaśnij uczniom, że jedną z najważniejszych postaci polskiej historii XX wieku jest Lech Wałęsa. Zapytaj uczniów:

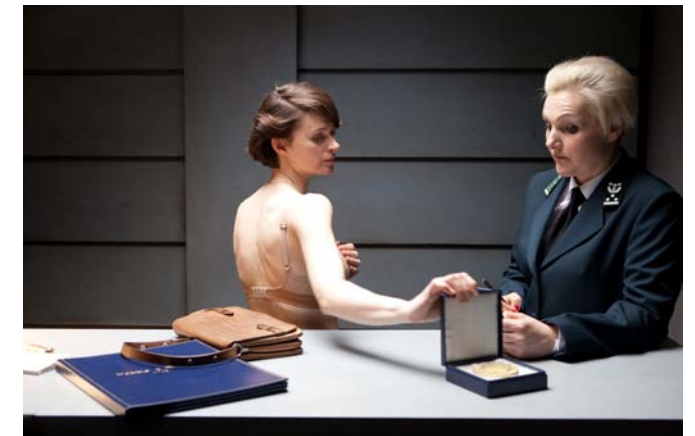
- *Co wiecie o jego dokonaniach?*
- *Co wiecie o jego żonie?*

**ZAPROPONUJ
UCZNIOM
OBEJRZENIE FILMU
ANDRZEJA WAJDY
„WAŁĘSA.
CZŁOWIEK
Z NADZIEI”**

W czasie seansu:

- Zadaniem chłopców będzie zwrócenie uwagi na postać Danuty Wałęsy: co jest dla niej ważne? Jak się zachowuje wobec męża? Jaki ma na niego wpływ? Jakie spotykają ją trudności? W jaki sposób sobie z nimi radzi?
- Zadaniem dziewcząt będzie zwrócenie uwagi na relacje Lecha Wałęsy z żoną: jak się do niej odnosi? Co o niej myśli? Ile uwagi jej poświęca? Jaką rolę odgrywa on w jego życiu?

Wyjaśnij, że po obejrzeniu filmu zadaniem chłopców będzie przygotowanie pytań do wywiadu z Danutą Wałęsą, a zadaniem dziewcząt – pytań do Lecha Wałęsy na temat jego relacji z żoną.

**PO
OBEJRZENIU
FILMU**

Poleć, aby chłopcy, pracując w grupach (po 4-5 osób), przygotowali po dziesięć pytań do Danuty Wałęsy, a dziewczęta – do Lecha Wałęsy.

Po zakończeniu pracy poproś, aby zespoły porównały pytania i wybrały dziesięć najciekawszych (chłopcy wspólnie tworzą jeden zestaw pytań, podobnie dziewczęta). Następnie zaproponuj, aby jeden z uczniów odegrał rolę Lecha Wałęsy, a uczennica rolę Danuty Wałęsy.

W klasie uczniowie odczytują pytania, a aktorzy odpowiadają na nie, uwzględniając to, co zobaczyli w filmie. Jeśli mają kłopoty, wówczas pomocy mogą udzielić im inne osoby (odpowiednio chłopcy lub dziewczęta).

Po zakończeniu tych wywiadów zapytaj:

- *Jaką rolę w życiu Lecha Wałęsy odegrała jego żona?*
- *Jaki, waszym zdaniem, wpływ na dokonania Lecha Wałęsy mogła mieć jej postawa?*
- *Jak mogłyby się potoczyć jego losy, gdyby Danuta Wałęsa postępowała inaczej?*
- *Czy historia Polski mogłaby mieć inny przebieg?*

Poprowadź dyskusję uczniów i uczennic wokół odpowiedzi na te pytania. Na koniec zapytaj:

- *Czego można nauczyć się z życia Lecha i Danuty Wałęsów o relacjach pomiędzy kobietami i mężczyznami. Czego można nauczyć się o relacjach w związku?*

**ZADANIE
DOMOWE**

Zadanie domowe może polegać na wyborze opcji i pisemnym dokończeniu zdania:

Pisząc o przywódcach lub przywódczyniach, warto/nie warto pamiętać także o towarzyszach ich życia, ponieważ...

TEMAT IX

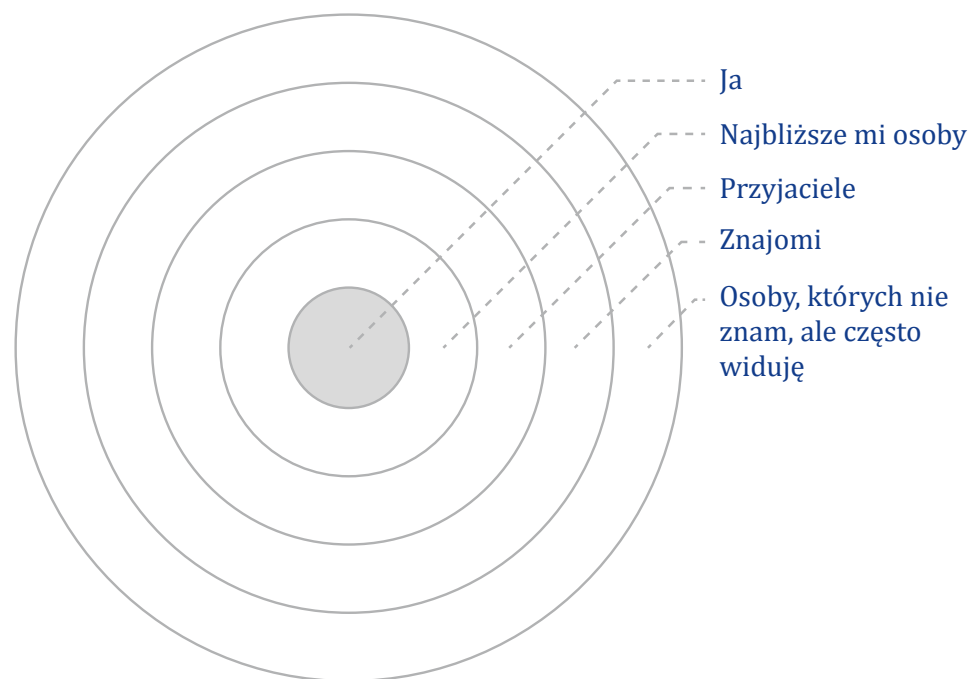
Wałęsa i inni

Zajęcia pomogą uczniom zrozumieć, że film jest pewną wizją rzeczywistości, która wynika z dokonanego przez jego twórców wyboru wydarzeń, postaci i sposobu ich pokazania. Zastanowią się oni nad alternatywnymi sposobami kreacji głównego bohatera i możliwością różnych interpretacji przedstawionej historii.

**PRZED
OBEJRZENIEM
FILMU**

Porozmawiaj z uczniami o specyfice relacji międzyludzkich. Żyjemy w otoczeniu bardzo wielu ludzi, zarówno bliższych, jak i dalszych. Na większość, których spotykamy, nie zwracamy zbyt wielkiej uwagi. O wielu szybko zapominamy. Poznajemy jednak i takich, którzy stają się dla nas bardzo ważni, stanowią nieodłączną część naszego świata. Narysuj na tablicy poniższy schemat i poproś, aby uczniowie wykonali taki sam na kartkach i go uzupełnili.

Zapytaj:

- *Jakie osoby umieściliście w schemacie?* (Wyjaśnij, że nie chodzi tu o konkretne osoby, lecz o kategorie, np. koledzy z klasy)

Następnie rozdaj uczniom kartki z poniższym zestawem pytań i poproś o pisemne odpowiedzi.

- *Jakie osoby są dla ciebie szczególnie ważne?*
- *Dlaczego?*
- *Jaki mają na ciebie wpływ?*
- *Jak oceniasz ich wpływ?*
- *Jak się do nich odnosisz?*
- *Jak one odnoszą się do ciebie?*

Po zakończeniu pracy poproś chętnych uczniów o przedstawienie jednej z wybranych postaci (oczywiście mogą mówić o anonimowych osobach).

Zapytaj:

- *Jakie refleksje przychodzą wam na myśl po wykonaniu tych ćwiczeń?*

**ZAPROPONUJ
UCZNIOM
OBEJRZENIE FILMU
ANDRZEJA WAJDY
„WAŁĘSA.
CZŁOWIEK
Z NADZIEI”**

W czasie seansu zadaniem uczniów będzie zwrócenie uwagi osoby otaczające Lecha Wałęsę, ich wpływ na niego, jego relacje z nimi.

**PO
OBEJRZENIU
FILMU**

Wspólnie z uczniami narysuj schemat:

Następnie poproś, aby uczniowie wyjaśnili:

- *Jakie osoby były dla Lecha Wałęsy szczególnie ważne?*
- *Jak o nich sądzicie i dlaczego?*
- *Jaki wpływ miały na Wałęsę?*
- *Jak oceniacie ich wpływ?*
- *Jak Lech Wałęsa je traktował?*
- *Jak one odnosiły się do niego?*

Na zakończenie zajęć zaproponuj uczniom dyskusję wokół odpowiedzi na pytanie:

- *Jaki udział w dokonaniach Lecha Wałęsy miały otaczające go osoby?*

**ZADANIE
DOMOWE**

W domu uczniowie mogą napisać pracę, w której wyjaśnią:
Jaką rolę w twoim życiu odgrywają otaczający Cię ludzie?

TEMAT X

Historia Polski i historia Wałęsy

Zajęcia ułatwią uczniom poznanie i zrozumienie wydarzeń z najnowszej historii Polski. Pozwolą także dostrzec jakość i skalę zmian, jakie zaszły w naszym kraju w ciągu ostatniego półwiecza. Poniższy scenariusz można przeprowadzić na lekcji historii w szkole ponadgimnazjalnej jako podsumowanie działu poświęconemu najnowszej historii Polski. Po modyfikacji można także wykorzystać go na lekcji historii w szkole podstawowej.

**PRZED
OBEJRZENIEM
FILMU**

Zapytaj uczniów:

- *Kto, waszym zdaniem, rządzi w Polsce?*
- *Jaki wpływ mają wasi rodzice i inni dorośli ludzie na rządzących?*
- *Czym zajmuje się policja?*
- *Jakie programy najchętniej oglądacie w telewizji?*
- *Co sądzicie o robieniu zakupów? Co się wam w tym podoba, a co nie?*
- *Co chcielibyście robić w przyszłości, czym się zajmować, gdzie i jak mieszkać?*

Wysłuchaj odpowiedzi uczniów. Zwróć uwagę, że ich opinie odzwierciedlają to, co się obecnie dzieje w Polsce. Na te same pytania mieszkańcy naszego kraju 20, 30 lat temu odpowiedzieliby zupełnie inaczej. Zmiany sytuacji w Polsce, które zaszły przez ostatnie ćwierćwiecze, są wynikiem wielu wydarzeń, takich jak np.:

- porozumienia Okrągłego Stołu,
- pierwsze wolne wybory do sejmu i senatu,
- strajki sierpniowe,
- wprowadzenie stanu wojennego,
- powstanie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”.

Zapisz je na tablicy w kolejności niechronologicznej. Zapytaj uczniów:

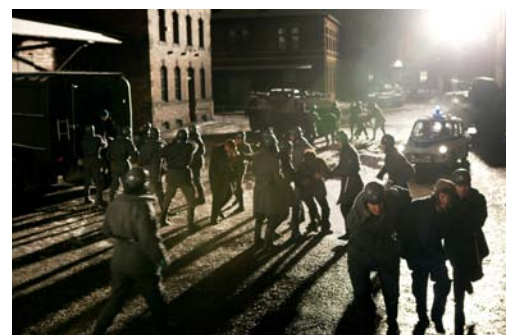
- *Co wiecie na temat tych wydarzeń?*
- *Kiedy miały miejsce? Kto w nich uczestniczył?*
- *Jakie były ich przyczyny? Jakie były ich konsekwencje?*

Poproś, aby uczniowie spróbowali sami, bez pomocy nauczyciela, ułożyć je chronologicznie i zapisali w takiej kolejności w zeszytach. Nie komentuj i nie poprawiaj propozycji uczniów, poleć jedynie jej zapisanie w zeszytach.

**ZAPROPONUJ
UCZNIOM
OBEJRZENIE FILMU
ANDRZEJA WAJDY
„WAŁĘSA.
CZŁOWIEK
Z NADZIEI”**

Podziel uczniów na 5 zespołów (od A do E).

W czasie seansu zadaniem uczniów z każdego zespołu będzie zwrócenie szczególnej uwagi na wskazane fakty historyczne i znalezienie odpowiedzi na pytania postawione na zajęciach.

**PO
OBEJRZENIU
FILMU**

Ponownie zapisz na tablicy wydarzenia: porozumienia Okrągłego Stołu, pierwsze wolne wybory do sejmu i senatu, strajki sierpniowe, wprowadzenie stanu wojennego, powstanie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”.

Poproś, aby uczniowie uszeregowali je chronologicznie. Następnie poleć, aby uczniowie z poszczególnych zespołów przedstawili to, czego dowiedzieli się o tych wydarzeniach, oglądając film.

Następnie przypomnij uczniom pytania postawione na początku poprzednich zajęć. Zaproponuj, aby uczniowie wyobrazili sobie, mając w pamięci film Wajdy, jakich odpowiedzi udzieliliby ich rówieśnicy na te pytania w latach 70.

Na zakończenie zajęć zapytaj:

- *Jakie wnioski możecie wyciągnąć z tego porównania?*

Wysłuchaj uwag uczniów i zaproponuj dyskusję wokół odpowiedzi na pytanie:

- *Co sądzicie o zmianach, jakie zaszły w sytuacji mieszkańców Polski w ciągu ostatnich 30 lat?*

W czasie rozmowy pełnij funkcję moderatora dbającego o zachowanie zasad dyskusji oraz eksperta interweniującego wówczas, gdy uczniowie napotkają problemy wynikające z niedostatków wiedzy historycznej.

**ZADANIE
DOMOWE**

Praca domowa uczniów może polegać na napisaniu wypracowania, w którym wyrażą swoją opinię o zmianach, jakie zaszły w Polsce.

E D U K A C J A W I E L K I D L A M A Ł Y C H

5+

PORANKI MUZYCZNE

Połączenie koncertu (nie tylko muzyki klasycznej) z opowieściami o instrumentach, kompozytorach i zagadkami muzycznymi, by zaprzyjaźnić młodych melomanów z muzyką i wyrobić im nawyk chodzenia do opery.

POSZUKIWACZE OPEROWYCH DŹWIĘKÓW

Interaktywne gry, zabawy i kontakt z artystami pozwalające dzieciom poznać instrumenty, rozpoznawać rodzaje głosu i oswoić się z olbrzymią przestrzenią teatru.

RAZEM W OPERZE

Doświadczenie współistnienia różnych dziedzin sztuki i rozwijanie wyobraźni muzycznej, tanecznej i plastycznej dzieci (5-7 lat) przez wspólną zabawę z rodzicami.

JUTROPERA - V EDYCJA

Program dla szkół podstawowych woj. mazowieckiego przygotowujący dzieci do świadomego odbioru sztuki operowej i baletowej. Podzielony na trzy etapy: warsztaty dla nauczycieli, praca nauczycieli z dziećmi w szkołach, wizyta na spektaklu.

10+

O OPERZE W OPERZE*

Uniwersytet dziecięcy: słuchacze (10-13 lat) zdobywają wiedzę o operze, etapach powstawania spektaklu, rozwiązaniach technicznych funkcjonowania sceny.

RECYTATYW, ARIA, BEL CANTO - CZYLI WIEDZA O OPERZE*

Lekko i atrakcyjnie o historii opery, śpiewakach, orkiestrze i zawodach niezbędnych przy tworzeniu spektaklu. Dzieci (12-14 lat) uczestniczą w pokazowej lekcji śpiewu i minirecitalu w wykonaniu solistów.

PIRUET, PACZKA, PUENTA - CZYLI TAJEMNICE BALETU

Spotkania z tancerzami Polskiego Baletu Narodowego w szkołach. Dzieci poznają podstawowe pozycje baletowe oraz fragmenty baletów w wykonaniu naszych tancerzy w kostiumach i charakterystyce teatralnej.

WARSZTATY TANECZNE

Prowadzone przez młodych choreografów PBN, trwające cały sezon warsztaty dla młodzieży, oparte o technikę tańca współczesnego, zakończone wystawieniem spektaklu na Scenie Kameralnej Teatru Wielkiego - Opery Narodowej.

15+

Fot.ON - WARSZTATY FOTOGRAFICZNE

Połączenie opery z fotografią. Warsztaty prowadzone przez wybitnych fotografików, wykładowców warszawskiej ASP oraz sesje fotograficzne w Operze Narodowej. Efekt: wystawa zdjęć wykonanych przez uczestników.

SZTUKA SCENOGRAFII

Wykłady i warsztaty prowadzone przez profesorów Wydziału Sztuki Mediów i Scenografii ASP i wybitnych scenografów. Uczestnicy zapoznają się z pracowniami teatralnymi wykonującymi dekoracje do spektakli operowych i sami tworzą projekty scenografii do wybranej opery.

PREMIERY SEZON 2013/14

DIABŁY
Z LOUDUN
HAMLET
JOLANTA
& ZAMEK
SINOBRODEGO
ROMEO
I JULIA
OBSESJE
LOHENGRIN
PROJEKT 'P'
DON
KICHOT
MOBY DICK

DIABŁY Z LOUDUN 2/10, 4/10, 6/10, 8/10

HAMLET 3/10, 5/10, 15/10, 16/10, 17/10, 7/12, 8/12

TAŃCZMY BACHA 12/10, 13/10

DON CARLO 27/10, 29/10, 30/10, 31/10, 2/11

SEN NOCY LETNIEJ 14/11, 15/11, 16/11 (x2), 7/2, 8/2, 9/2 (x2), 11/2, 12/2

NABUCCO 19/11, 21/11, 23/2, 25/2

ECHA CZASU 28/11, 29/11, 17/1, 18/1, 19/1

JOLANTA & ZAMEK SINOBRODEGO 13/12, 15/12, 17/12, 19/12

DZIADEK DO ORZECHÓW 29/12 (x2), 2/1, 3/1, 4/1 (x2), 5/1 (x2)

STRASZNY DWÓR 24/1, 26/1, 28/1, 30/3, 3/6, 5/6

ORFEUSZ I EURYDYKA 10/1, 11/1, 12/1, 20/2, 21/2

QUDSJA ZAHAR 2/2, 4/2

SŁOWIK 15/2, 16/2 (x2), 18/2(x2)

ROMEO I JULIA 7/3, 8/3, 9/3, 20/3, 21/3, 22/3, 23/3

MADAME BUTTERFLY 14/3, 16/3, 18/3, 19/3, 22/4, 8/5, 9/5, 10/5

OBSESJE 29/3, 30/3, 9/5, 10/5, 14/6, 15/6, 28/6

KREACJE 6 5/4, 6/4, 8/4

LOHENGRIN 11/4, 13/4, 15/4, 17/4

ŚWIĘTO WIOSNY 25/4, 26/4 (x2)

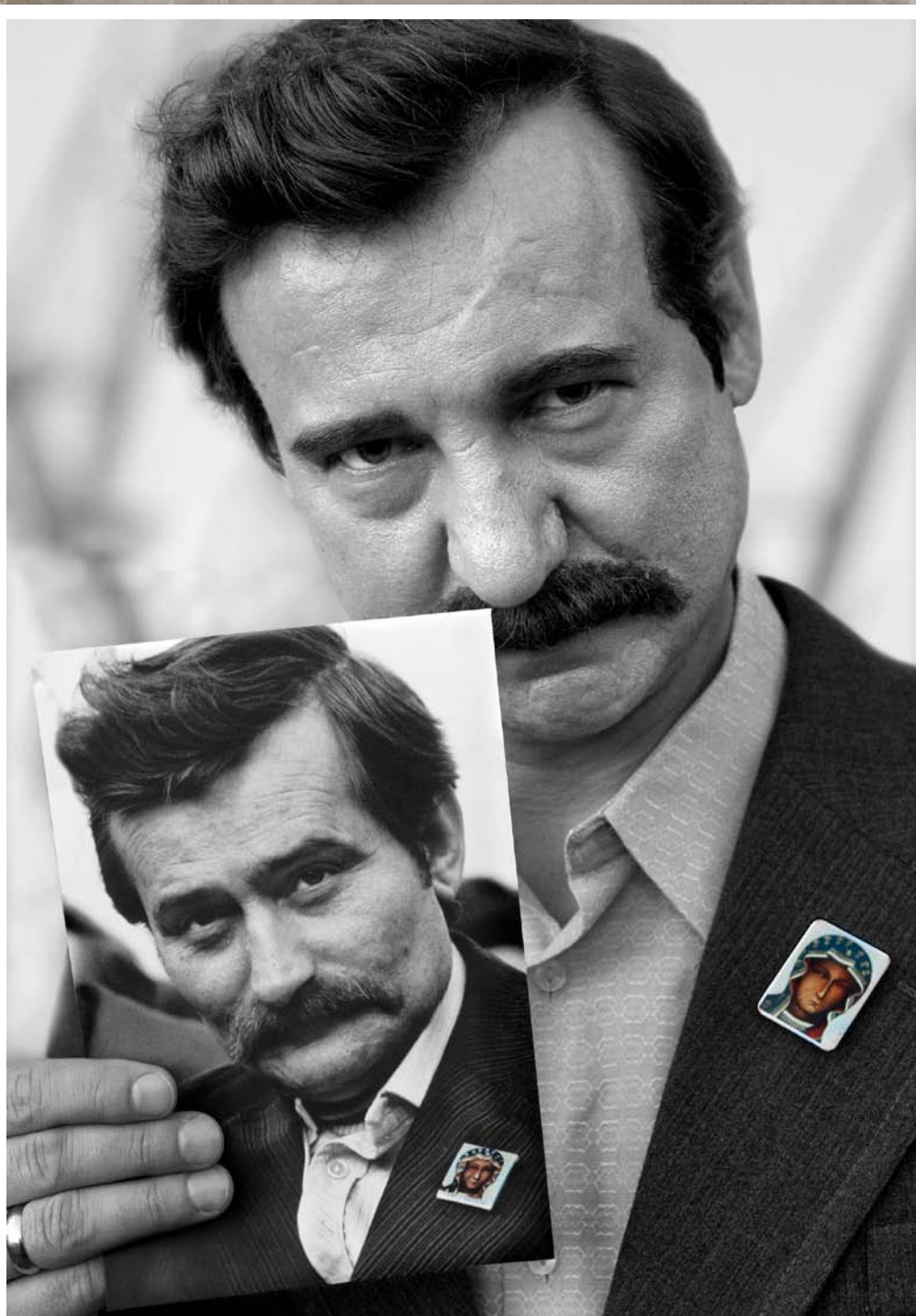
ELEKTRA 4/5, 6/5

PROJEKT P 26/5, 27/5, 29/5

DON KICHOT 29/5, 30/5, 31/5, 1/6, 6/6, 7/6, 8/6

MOBY DICK 25/6, 27/6, 29/6

foto: Tomasz Sikora © Chris Niedenthal/Forum

MATERIAŁY FILMOWE I ZDJĘCIOWE, ELEKTRONICZNA WERSJA SCENARIUSZY LEKCJI:
[ftp://iticinema.com.pl](http://iticinema.com.pl)

ITI Cinema sp. z o.o., ul. Mokotowska 49, 00-542 Warszawa, tel. 22 223 00 00
© 2013 ITI Cinema / foto z filmu: Marcin Makowski / projekt plakatu: ad3d / projekt folderu: Jan Straszewski
Opracowanie scenariuszy lekcji: Artur Brzeziński, Centrum Projektów Edukacyjnych Rozwojowych

AKSON STUDIO TELEKOMUNIKACJA POLSKA TELEWIZJA POLSKA S.A. NARODOWE CENTRUM KULTURY CANAL+ PRZY WSPÓŁFINANSOWANIU POLSKIEGO INSTYTUTU SZTUKI FILMOWEJ PRZEDSTAWIAJĄ FILM „WAŁĘSA, CZŁOWIEK Z NADZIEI” SCENARIUSZ JANUSZ GŁOWACKI REŻYSER ANDRZEJ WAJDA ZDJĘCIA PAWEŁ EDELMAN PSC
W ROLACH GŁÓWNYCH ROBERT WIĘCŹNIEWICZ AGNIESZKA GROCHOWSKA MARIA ROSARIA OMAGGIO ZBIGNIEW ZAMACHOWSKI Cezary KOŚŃSKI MACIEJ STUHR PRODUCENT ARTYSTYCZNY/GRUPA EWA BRODZKA DŹWIĘK JACEK HAMELA CHARAKTERYZACJA WALDEMAR POKROMSKI TOMASZ MATRASZEK
KOSTYUMY MAGDALENA BIEDRZYCKA SCENOGRAFIA MAGDALENA DIPONT MONTAŻ MIŁENIA FIEDLER PSM GRAŻYNA GRADÓŃ PSM MUZYKA PAWEŁ MYKIEJTYŃ KIEROWNICTWO PRODUKCYJNE PAWEŁ GABRYŚ PRODUCENT WYKONAWCZY KATARZYNA FUKACZ-DEBULA MAŁGORZATA FOGEL-GABRYŚ PRODUCENT MICHAŁ KWIECIŃSKI

PRODUCENT

KOPRODUCENCI

FILM WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ

SPONSORZY

PARTNER FILMU

PATRONAT HONOROWY

WSPÓŁORGANIZATOR PREMIERY

DYSTRYBUCJA

